

WYROK

Warszawa, dnia 10 marca 2025 r.

Krajowa Izba Odwoławcza - w składzie:

Przewodnicząca:

Monika Kawa-Ogorzałek

Protokolant:

Tomasz Skowroński

po rozpoznaniu na rozprawie odwołania wniesionego do Prezesa Krajowej Izby Odwoławczej w dniu 11 lutego 2025 r. przez Odwołującego - wykonawców wspólnie ubiegających się o udzielenie zamówienia – tj. konsorcjum firm w składzie: R.P. prowadzący działalność gospodarczą pod firmą „Zakład Usług Leśnych i Transportowych R.P.”, Z.K. prowadzący działalność gospodarczą pod firmą „Zakład Usług Leśnych i Transportowych Z.K.” oraz J.S., G.K. oraz J.K. prowadzący wspólnie działalność gospodarczą w formie spółki cywilnej pn. „Zakład Usług Leśnych Transportowych i Mechanika s.c. J.K.,

w postępowaniu prowadzonym przez Zamawiającego - Skarb Państwa Państwowe Gospodarstwo Leśne Lasy Państwowe Nadleśnictwo Trzcianka

przy udziale uczestnika po stronie Zamawiającego - wykonawców wspólnie ubiegających się o udzielenie zamówienia – tj. konsorcjum firm w składzie: T.S. prowadzący działalność gospodarczą pod firmą „Zakład Usług Leśnych T.S.” oraz D.G. prowadzący działalność gospodarczą pod firmą: „Firma Handlowo - Usługowo - Produkcyjna „MICHLAS” D.G.”

orzeka:

1. oddala odwołanie,

2. kosztami postępowania obciąża Odwołującego i:

2.1. zalicza w poczet kosztów postępowania odwoławczego kwotę 15 000 zł 00 gr (piętnaście tysięcy złotych zero groszy) uiszczoną przez Odwołującego tytułem wpisu od odwołania oraz kwotę 3600 zł 00 gr stanowiącą koszty wynagrodzenia pełnomocnika Zamawiającego, kwotę 498 zł stanowiącą koszty noclegu oraz kwotę 967,11 zł stanowiącą koszty dojazdu na rozprawę;

2.2. zasądza od Odwołującego na rzecz Zamawiającego kwotę 5 065,11 zł 00 gr (pięć tysięcy sześćdziesiąt pięć złotych sześćset złotych jedenaście groszy).

Na orzeczenie - w terminie 14 dni od dnia jego doręczenia - przysługuje skarga za pośrednictwem Prezesa Krajowej Izby Odwoławczej do Sądu Okręgowego w Warszawie - Sądu Zamówień Publicznych.

Przewodnicząca:.....

UZASADNIENIE

Zamawiający - Skarb Państwa - Państwowe Gospodarstwo Leśne Lasy Państwowe Nadleśnictwo Trzcianka prowadzi na podstawie przepisów ustawy z dnia 11 września 2019r. – Prawo zamówień publicznych (Dz.U. z 2024r., poz. 1320 ze zm.; dalej: „Pzp”) postępowanie o udzielenie zamówienia publicznego w trybie przetargu nieograniczonego pn. „Wykonywanie usług z zakresu gospodarki leśnej na terenie Nadleśnictwa Trzcianka w roku 2025”.

Ogłoszenie o zamówieniu zostało opublikowane w Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej pod numerem 659964-2024; numer wydania Dz.U. S: 212/2024 w dniu 30 października 2024r.

W dniu 17 lutego 2025r. Odwołujący – wykonawcy wspólnie ubiegający się o udzielenie zamówienia – tj. konsorcjum firm w składzie: R.P. prowadzący działalność gospodarczą pod firmą „Zakład Usług Leśnych i Transportowych R.P.”, Z.K. prowadzący działalność gospodarczą pod firmą „Zakład Usług Leśnych i Transportowych Z.K.” oraz J.S., G.K. oraz J.K. prowadzący wspólnie działalność gospodarczą w formie spółki cywilnej pn. „Zakład Usług Leśnych Transportowych i Mechanika s.c. J.K. wniósł odwołanie wobec niezgodnych z Pzp czynności i zaniechań Zamawiającego dotyczących pakietu nr 1, a polegających na:

1)wyborze oferty wykonawców wspólnie ubiegających się o udzielenie zamówienia – tj. konsorcjum firm w składzie: T.S. prowadzący działalność gospodarczą pod firmą „Zakład Usług Leśnych T.S.” oraz D.G. prowadzący działalność gospodarczą pod firmą: „Firma Handlowo - Usługowo - Produkcyjna „MICHLAS” D.G.” (dalej jako „Wykonawca” lub „Przystępujący”);

2)zaniechaniu odrzucenia oferty Przystępującego.

Odwołujący zarzucił Zamawiającemu naruszenie:

1. art. 226 ust. 1 pkt 2) lit. a. oraz c. w zw. z art. 109 ust. 1 pkt. 1 Pzp poprzez jego niezastosowanie i zaniechanie odrzucenia oferty Przystępującego, pomimo że wykonawca podlega wykluczeniu na podstawie art. 109 ust. 1 pkt. 1 Pzp jako wykonawca który naruszył obowiązki dotyczące płatności podatków, opłat lub składek

na ubezpieczenia społeczne lub zdrowotne, z wyjątkiem przypadku, o którym mowa w art. 108 ust. 1 pkt 3, chyba że wykonawca odpowiednio przed upływem terminu do składania wniosków o dopuszczenie do udziału w postępowaniu albo przed upływem terminu składania ofert dokonał płatności należnych podatków, opłat lub składek na ubezpieczenia społeczne lub zdrowotne wraz z odsetkami lub grzywnami lub zawarł wiążące porozumienie w sprawie spłaty tych należności.

2. art. 226 ust. 1 pkt 2) lit. c. Pzp poprzez jego niezastosowanie i zaniechanie odrzucenia oferty Przystępującego firm, pomimo że Wykonawca nie złożył w przewidzianym terminie oświadczenia, o którym mowa w art. 125 ust. 1, lub podmiotowego środka dowodowego, potwierdzających brak podstaw wykluczenia lub spełnianie warunków udziału w postępowaniu, przedmiotowego środka dowodowego, lub innych dokumentów lub oświadczeń.

3. ewentualnie zaniechanie wezwania do wyjaśnień w zakresie złożonych podmiotowych środków dowodowych na podstawie art. 128 ust. 4 Pzp ewentualnie zaniechanie wezwania w trybie art. 126 ust. 3 Pzp do złożenia aktualnych środków dowodowych w sytuacji w której zachodzą uzasadnione podstawy do uznania, że złożone uprzednio podmiotowe środki dowodowe nie są już aktualne, Zamawiający może w każdym czasie wezwać wykonawcę lub wykonawców do złożenia wszystkich lub niektórych podmiotowych środków dowodowych aktualnych na dzień ich złożenia.

4. ewentualnie zaniechanie wezwania do uzupełnienia w zakresie wymaganych podmiotowych środków dowodowych na podstawie art. 128 ust. 1 Pzp

5. art. 239 ust. 1 Pzp poprzez niedokonanie wyboru oferty Odwołującego, która jest jedyną ważną ofertą, ofertą najkorzystniejszą zgodnie z określonymi w postępowaniu kryteriami oceny oferty (w zakresie pakietu nr I).

Odwołujący w oparciu o tak sformułowane zarzuty wniósł o uwzględnienie odwołania oraz o:

1. nakazanie Zamawiającemu dokonania ponownego badania i oceny ofert w tym unieważnienia czynności wyboru oferty najkorzystniejszej w zakresie pakietu nr I

2. Nakazanie Zamawiającemu powtórzenia oceny ofert, wskutek którego w zakresie pakietu nr I oferta złożona przez Przystępującego zostanie odrzucona

3. ewentualnie wezwanie Przystępującego do wyjaśnień w zakresie złożonych podmiotowych środków dowodowych na podstawie art. 128 ust. 4 Pzp

4. ewentualnie Przystępującego do uzupełnienia w zakresie wymaganych podmiotowych środków dowodowych na podstawie art. 128 ust. 1 Pzp,

3. nakazanie Zamawiającemu powtórzenia oceny ofert i dokonania wyboru oferty Odwołującego jako oferty najkorzystniejszej odpowiednio w pakiecie nr I na podstawie określonych w postępowaniu kryteriów oceny oferty.

Zamawiający oraz Przystępujący w złożonych stanowiskach pisemnych wnieśli o oddalenie odwołania w całości jako bezzasadnego.

Krajowa Izba Odwoławcza rozpoznając złożone odwołanie na rozprawie i uwzględniając dokumentację z przedmiotowego postępowania o udzielenie zamówienia publicznego oraz stanowiska stron zaprezentowane w odwołaniu oraz odpowiedzi na odwołanie oraz ustnie do protokołu rozprawy zważyła, co następuje:

Odwołanie nie zasługiwało na uwzględnienie.

Izba ustaliła, że Odwołujący posiada interes we wniesieniu odwołania wynikający z art. 505 Pzp.

Izba stwierdziła, iż nie została wypełniona żadna z przesłanek skutkujących odrzuceniem odwołania na podstawie art. 528 Pzp i skierowała sprawę na rozprawę.

Izba dopuściła wykonawców wspólnie ubiegających się o udzielenie zamówienia zgłaszających przystąpienie do postępowania odwoławczego po stronie Zamawiającego.

Izba zważyła:

Rozpatrując zarzut dotyczący aktualności złożonego przez Przystępującego zaświadczenia właściwej terenowej jednostki organizacyjnej zakładu ubezpieczeń społecznych lub właściwego oddziału regionalnego lub właściwej placówki terenowej kasy rolniczego ubezpieczenia społecznego wskazać należy, że Odwołujący w jego uzasadnieniu stwierdził, że „zaświadczenie ZUS Oddział w Szczecinie wystawione na dzień 15 listopada 2023, następnie wskutek wezwania do uzupełnienia dokumentu drugie wystawione na dzień 16 stycznia 2025 roku. Nie pozwala na ustalenie stanu istniejącego w dacie składania ofert oraz JEDZ, tj. w dniu 26 listopada 2024 r. – co było celem wezwania Zamawiającego. Z przedłożonych zaświadczenia Zamawiający nie jest w stanie ustalić stanu aktualnego w jaki znajdował się Wykonawca.

(...) Tym samym, co do zasady, zaświadczenie z ZUS, powinno być opatrzone datą, odpowiadającą najpóźniej terminowi składania ofert. Jednakże, dopuszcza się również, aby zaświadczenie to, było opatrzone datą późniejszą, niż data składania ofert, jeżeli z jego treści wynika, iż wykonawca spełniał wymóg w zakresie braku zalegania z opłacaniem składek na ubezpieczenie społeczne i zdrowotne, na dzień składania ofert”.

Rozpatrując powyższy zarzut wskazać należy, że zgodnie z art. 125 ust. 1 Pzp do wniosku o dopuszczenie do udziału w postępowaniu albo do oferty wykonawca dołącza oświadczenie o niepodleganiu wykluczeniu, spełnianiu warunków udziału w postępowaniu lub kryteriów selekcji, w zakresie wskazanym przez zamawiającego. Oświadczenie, o którym mowa w ww. przepisie, jest oświadczeniem o niepodleganiu wykluczeniu, spełnianiu warunków udziału w postępowaniu lub kryteriów selekcji, które zgodnie z Pzp „stanowi dowód potwierdzający brak podstaw wykluczenia, spełnianie warunków udziału w postępowaniu lub kryteriów selekcji, odpowiednio na dzień składania wniosków o dopuszczenie do udziału w postępowaniu albo ofert, tymczasowo zastępujący wymagane przez zamawiającego podmiotowe środki dowodowe”. Zatem w przypadku postępowania zakres oświadczenia, o którym mowa w Pzp (składanego na formularzu jednolitego europejskiego dokumentu zamówienia) obejmował oświadczenie o braku podstaw wykluczenia na dzień składania ofert.

Jednocześnie zauważyć należy, że zgodnie z art. 126 ust. 1 Pzp zamawiający przed wyborem najkorzystniejszej oferty wzywa wykonawcę, którego oferta została najwyżej oceniona, do złożenia w wyznaczonym terminie, nie krótszym niż 10 dni, aktualnych na dzień złożenia podmiotowych środków dowodowych. Z powyższego przepisu jednoznacznie wynika, że złożone podmiotowe środki dowodowe mają być aktualne na dzień złożenia. Wobec powyższego należy stwierdzić, że oświadczenie, o którym mowa w § 2 ust. 1 pkt 5 rozporządzenia Ministra Rozwoju, Pracy i Technologii z dnia 23 grudnia 2020 r. w sprawie podmiotowych środków dowodowych oraz innych dokumentów lub oświadczeń, jakich może żądać zamawiający od wykonawcy (Dz. U. z 2020r., poz. 2415; dalej: „rozporządzenie”), ma stanowić oświadczenie o braku podstaw wykluczenia w zakresie podstaw wykluczenia z postępowania określonych w tym przepisie na dzień złożenia oświadczenia. Oświadczenie, o którym mowa w § 2 ust. 1 pkt 5 ww. rozporządzenia, potwierdza brak podstaw wykluczenia (w zakresie podstaw wykluczenia z postępowania określonych w tym przepisie) na dzień złożenia tego oświadczenia, a więc na inny dzień niż oświadczenie, o którym mowa w Pzp – które potwierdza brak podstaw wykluczenia na dzień złożenia oferty. Podkreślić należy, że rolą oświadczenia, o którym mowa w art. 125 ust. 1 Pzp jest potwierdzenie braku podstaw wykluczenia i spełnianie warunków udziału w postępowaniu na dzień składania ofert. Złożone w trybie art. 126 ust. 1 Pzp podmiotowe środki dowodowe stanowią jedynie potwierdzenie okoliczności uprzednio wykazanych w oświadczeniu, o którym mowa w art. 125 ust. 1 Pzp, a przez fakt, że złożone podmiotowe środki dowodowe są aktualne na dzień ich złożenia, potwierdzają, że stan braku podstaw wykluczenia i spełnianie warunków udziału w postępowaniu nie uległ zmianie i ma charakter ciągły.

Jak natomiast wynika, że złożone przez Przystępującego w odpowiedzi na wezwanie z dnia 3 stycznia 2025r. zaświadczenia z ZUS, dokument ten został złożony w dniu 16 stycznia 2025r. z taką samą datą jego wystawienia. Powyższe potwierdza więc, iż był on aktualny na moment jego złożenia. Zauważyć bowiem należy, że z § 2 ust. 1 pkt 5 rozporządzenia wynika, że zaświadczenie albo inny dokument właściwej terenowej jednostki organizacyjnej Zakładu Ubezpieczeń Społecznych lub właściwego oddziału regionalnego lub właściwej placówki terenowej Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego potwierdzające, że wykonawca nie zalega z opłacaniem składek na ubezpieczenia społeczne i zdrowotne, w zakresie art. 109 ust. 1 pkt 1 PZP, powinno być wystawione nie wcześniej niż 3 miesiące przed jego złożeniem.

W konsekwencji Izba stwierdziła, że skoro na wezwanie wystosowane przez Zamawiającego Przystępujący przedłożył ww. zaświadczenie, to należy domniemywać, że jest ono aktualne oraz potwierdza brak podstaw do jego wykluczenia z postępowania na podstawie art. 109 ust. 1 pkt 1 Pzp przez cały okres jego trwania tj. od momentu złożenia oferty. Odwołujący nie wykazał natomiast okoliczności przeciwniej. Zarzut powyższy okazał się więc bezzasadny.

Odnosząc się kolejno do zarzutu dotyczącego złożonego przez Przystępującego zaświadczenie właściwego naczelnika urzędu skarbowego potwierdzające, że konsorcjant Przystępującego p. D.G. nie zalega z opłacaniem podatków i opłat, wskazać należy, że Odwołujący uzasadniając powyższy zarzut podniósł: „W zakresie wskazywanego zaświadczenia o niezaleganiu w podatkach wystawionego w dniu 12 listopada 2024 roku - istotnym jest to, iż w przypadku przedstawionego zaświadczenia wystawionego przez Naczelnika Urzędu Skarbowego w Goleniowie z dnia 12 listopada 2024 roku widzimy, iż Wykonawca G.D. został zobowiązany do spłaty kwoty 20.977,04 złotego do dnia 20 listopada 2024 roku. (...) Mając na względzie fakt, iż z treści złożonego zaświadczenia jednoznacznie wynika, iż zaległość podatkowa została rozłożona na raty – z terminem do dnia 20 listopada 2024 roku – Wykonawca winien w tym terminie zaległość spłacić. Tym samym na dzień dokonywania wyboru oferty najkorzystniejszej, Zamawiający nie dysponuje aktualnym zaświadczeniem.”.

Na wstępie przypomnieć należy, że zgodnie z art. 109 ust. 1 pkt 1 Pzp z postępowania o udzielenie zamówienia zamawiający może wykluczyć wykonawcę, który naruszył obowiązki dotyczące płatności podatków, opłat lub składek na

ubezpieczenia społeczne lub zdrowotne, z wyjątkiem przypadku, o którym mowa w art. 108 ust. 1 pkt 3, chyba że wykonawca odpowiednio przed upływem terminu do składania wniosków o dopuszczenie do udziału w postępowaniu albo przed upływem terminu składania ofert dokonał płatności należnych podatków, opłat lub składek na ubezpieczenia społeczne lub zdrowotne wraz z odsetkami lub grzywnami lub zawarł wiążące porozumienie w sprawie spłaty tych należności. Celem potwierdzenia braku zaistnienia ww. przesłanki wykluczenia, wykonawca w ramach podmiotowych środków dowodowych obowiązany był złożyć m.in. zaświadczenie z ZUS oraz zaświadczenie właściwego naczelnika urzędu skarbowego potwierdzającego, że wykonawca nie zalega z opłacaniem podatków i opłat wystawionego nie wcześniej niż 3 miesiące przed jego złożeniem, a w przypadku zalegania z opłacaniem podatków lub opłat wraz z zaświadczeniem złożenia dokumentów potwierdzających, że przed upływem terminu składania ofert Wykonawca dokonał płatności należnych podatków lub opłat wraz z odsetkami lub grzywnami lub zawarł wiążące porozumienie w sprawie spłat tych należności.

W odwołaniu kwestionowane jest zaświadczenie z Urzędu Skarbowego dotyczące konsorcjanta Przystępującego p. Daniela Grzelaka, które wystawione zostało 12 listopada 2024 r. oraz z którego wynika, że według stanu na ten dzień wystawienia zaświadczenia osoba ta nie posiadała zaległości podatkowych oraz że kwota 20.977,04 zł została rozłożona na jedną ratę płatną do dnia 20 listopada 2024 r.

Ustosunkowując się do powyższego wskazać należy, że po pierwsze z przedłożonego na wezwanie Zamawiającego zaświadczenia wynika, iż p. D.G. nie posiada zaległości podatkowych, a co do posiadanych wcześniej zaległości zawarł z tym organem wiążące porozumienie w sprawie ratalnej spłaty tych należności, co umożliwia wprost przepis art. 108 ust. 1 pkt 3 Pzp. Zawarcie wiążącego porozumienia jest przy tym traktowane równoznaczne z dokonaniem płatności podatków. Podkreślić należy, że pomimo, że wykonawca zalegał z uiszczeniem podatków, jednakże wobec jednoznacznego brzmienia art. 109 ust. 1 pkt 1 Pzp nie podlega on wykluczeniu z postępowania ze względu na rozłożenia płatności na raty (zawarcie wiążącego porozumienia w sprawie spłat należności). Jednocześnie podkreślić należy, że ani z przepisów Pzp, ani też z przywołanego rozporządzenia nie wynikają podstawy do badania czy płatność zaległości faktycznie nastąpiła, czy też żądania przez Zamawiającego dokumentu potwierdzającego zapłatę zaległego podatku na mocy zawartego porozumienia.

Izba uznała również, że skoro ze złożonego zaświadczenia wynikało, że konsorcjant Przystępującego nie posiadał zaległości brak było konieczności zaznaczenia odpowiedzi „TAK” w dokumencie JEDZ na pytanie zamieszczone w części III punkt B JEDZ (Podstawy związane z płatnością podatków lub składek na ubezpieczenie społeczne).

Podsumowując wskazać należy, że w niniejszej sprawie Przystępujący przedłożył zaświadczenia spełniające wszystkie ww. wymagania wynikające z § 2 ust. 1 pkt 4 oraz 5 rozporządzenia, a skoro tak to brak było podstaw do wykluczenia go z postępowania na podstawie art. 109 ust. 1 pkt 1 Pzp, czy też odrzucenia jego oferty na podstawie art. 226 ust. 1 pkt 2 lit. a) i c) Pzp.

Izba uznając, że złożone przez Przystępującego dokumenty są prawidłowe i potwierdzają żądane przez Zamawiającego okoliczności za niezasadne uznała również zarzuty dotyczące naruszenia art. 126 ust. 3 i 4 oraz art. 128 ust. 1 Pzp.

Mając powyższe na względzie orzeczono jak w sentencji.

O kosztach postępowań orzeczono stosownie do wyniku, na podstawie art. 574 Pzp oraz w oparciu o przepisy § 8 ust. 2 rozporządzenia w sprawie szczegółowych rodzajów kosztów postępowania odwoławczego, ich rozliczania oraz wysokości i sposobu pobierania wpisu od odwołania (Dz.U. z 2020 r. poz. 2437).

Przewodnicząca: